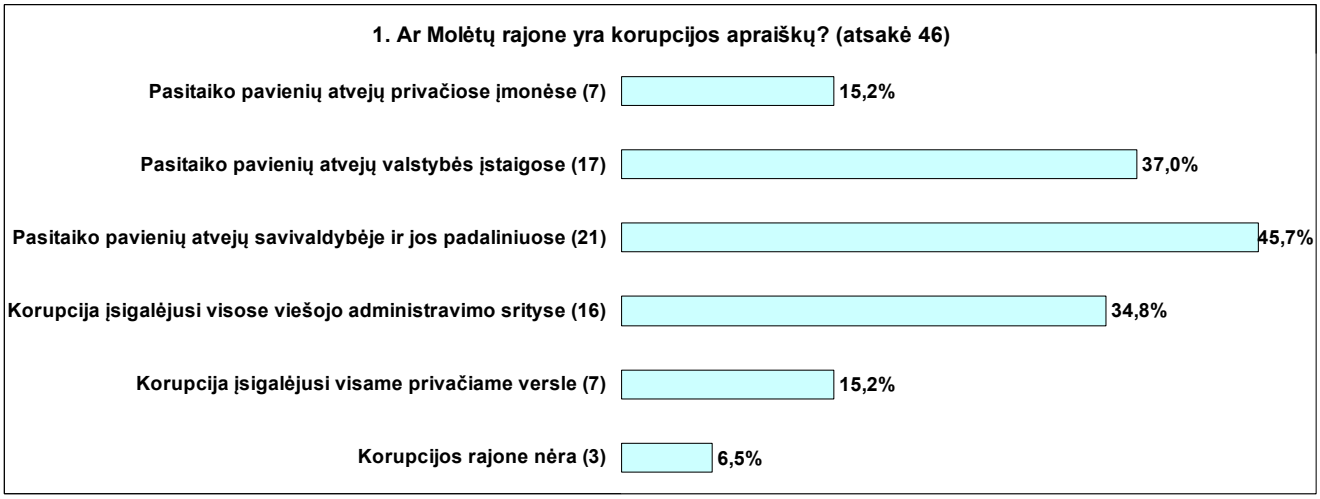
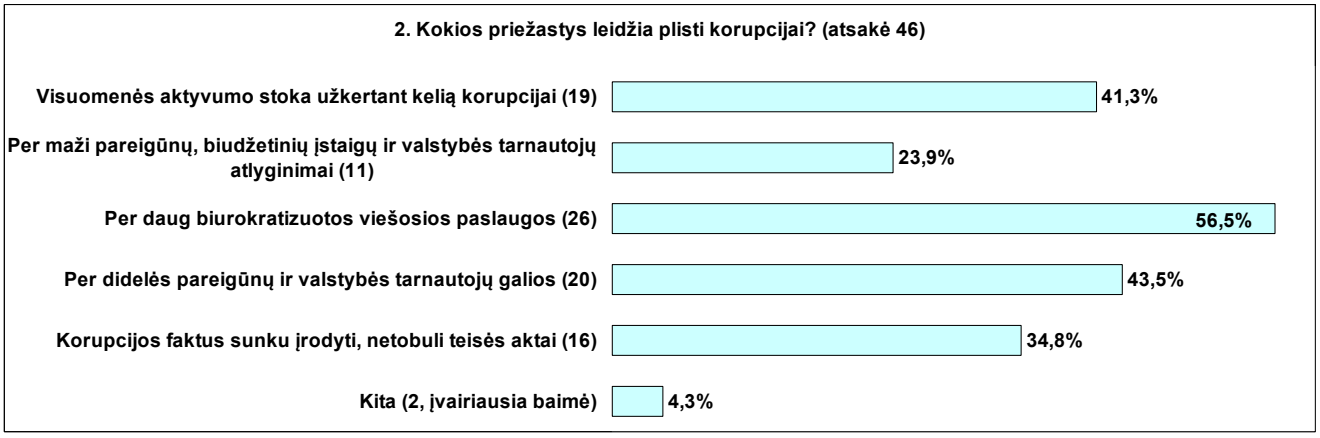
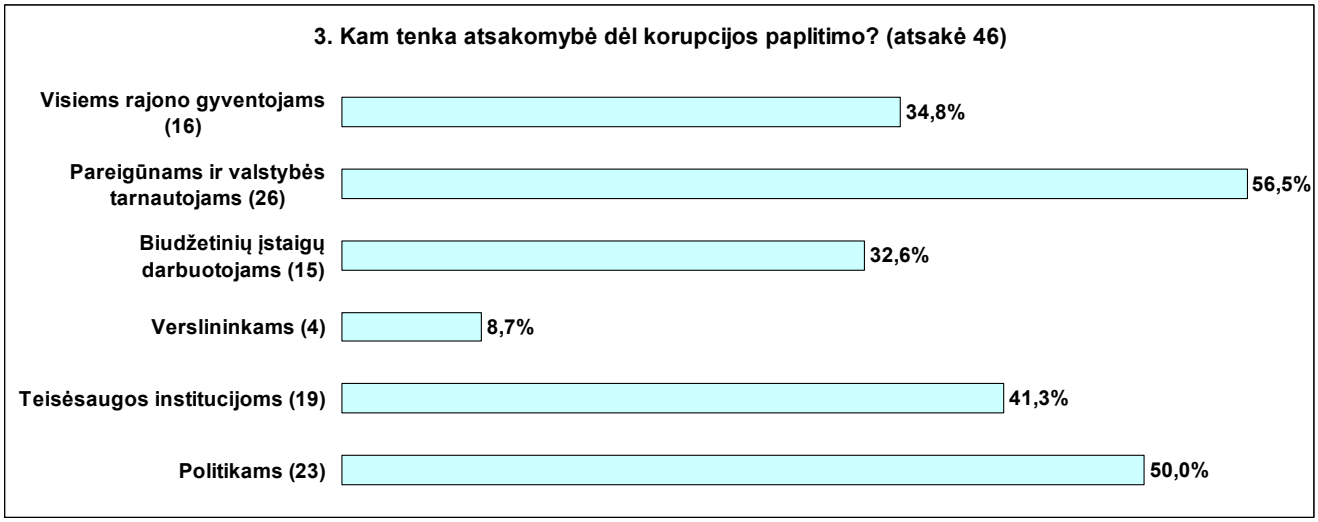
APKLAUSOS APIE GALIMAS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO SRITIS MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE REZULTATAI

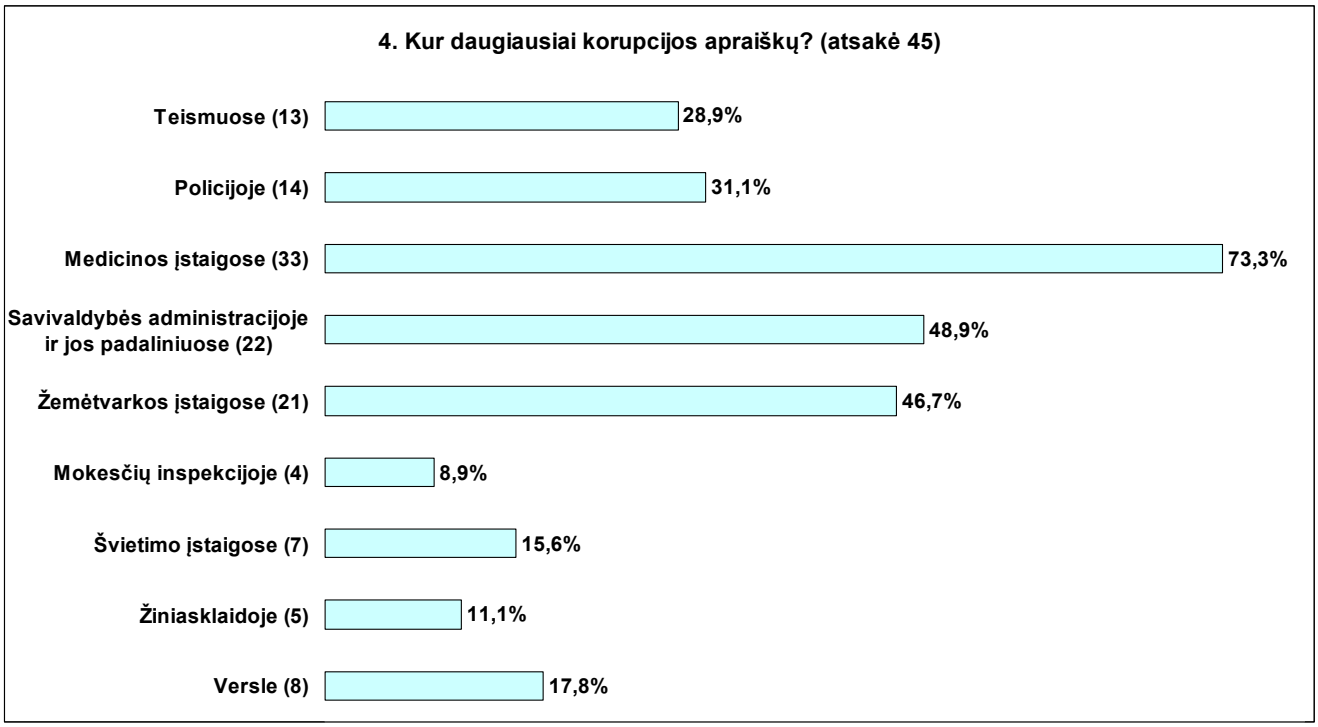
Molėtų rajono savivaldybės Viešųjų ryšių ir informatikos skyrius, vykdydamas Molėtų rajono savivaldybės 2012–2013 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą (1.1. priemonė) ir siekdamas nustatyti gyventojų nuomonę apie savivaldybės veiklos sritis, kuriose yra didelė tikimybė pasireikšti korupcijai, savivaldybės interneto svetainėje atliko anoniminę gyventojų apklausą. Tyrimas vyko nuo 2012-09-05 iki 2012-11-05. Tyrime dalyvavo 46 respondentai. Apklausos būdas – savivaldybės interneto svetainėje buvo pateikta 14 klausimų su atsakymų variantais.

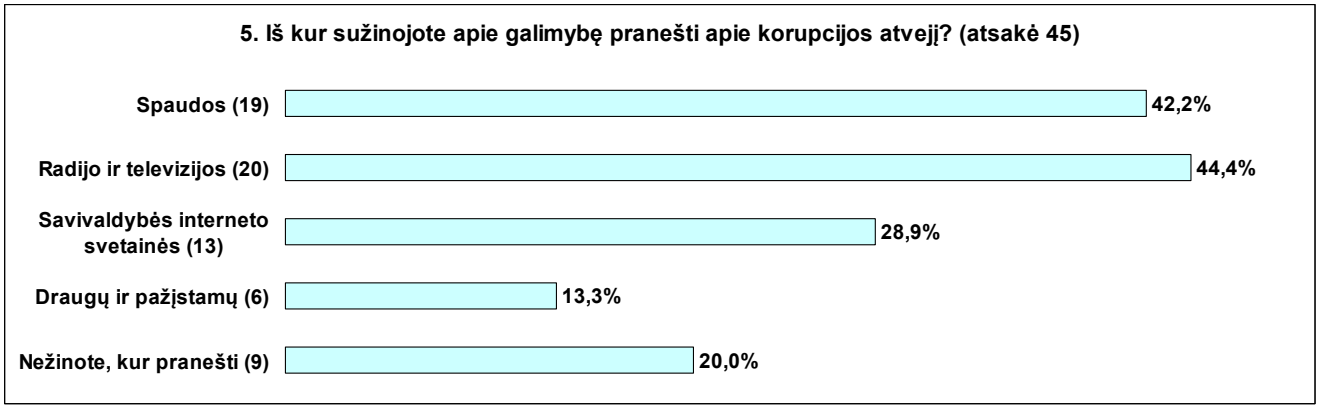
Pateikiant atsakymų variantus buvo sudaryta galimybė pasirinkti kelis atsakymus, todėl bendras atsakymų į klausimą skaičius didesnis, nei respondentų skaičius, o procentinė išraiška atspindi dažnesnį vieno ar kito atsakymo pasirinkimą.

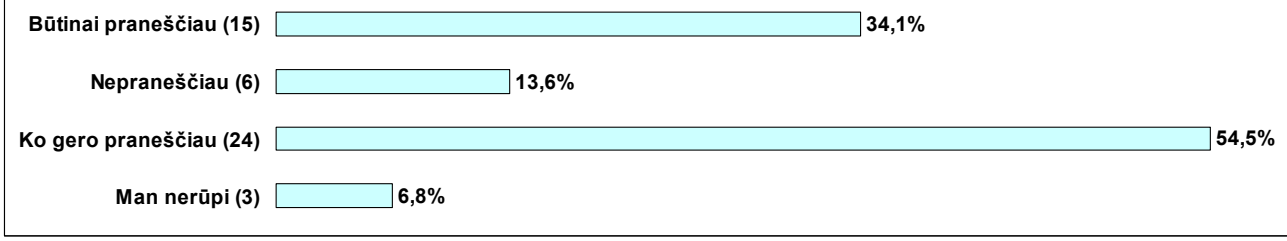

3. Kam tenka atsakomybė dėl korupcijos paplitimo? (atsakė 46)
Visiems rajono gyventojams (16)
34,8%
Pareigūnams ir valstybės tarnautojams (26)
56,5%
Biudžetinių įstaigų darbuotojams (15)
32,6%
Verslininkams (4)
8,7%
Teisėsaugos institucijoms (19)
41,3%
Politikams (23)
50,0%

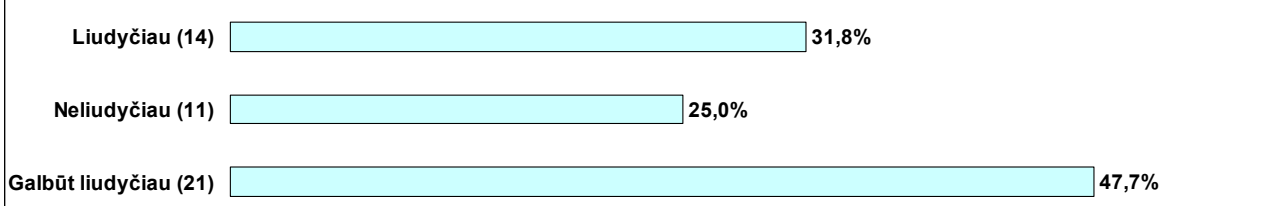

4. Kur daugiausiai korupcijos apraiškų? (atsakė 45)
Teismuose (13)
28,9%
Policijoje (14)
31,1%
Medicinos įstaigose (33)
73,3%
Savivaldybės administracijoje ir jos padaliniuose (22)
48,9%
Žemėtvarkos įstaigose (21)
46,7%
Mokesčių inspekcijoje (4)
8,9%
Švietimo įstaigose (7)
15,6%
Žiniasklaidoje (5)
11,1%
Versle (8)
17,8%

5. Iš kur sužinojote apie galimybę pranešti apie korupcijos atvejį? (atsakė 45)
Spaudos (19)
42,2%
Radijo ir televizijos (20)
44,4%
Savivaldybės interneto svetainės (13)
28,9%
Draugų ir pažįstamų (6)
13,3%
Nežinote, kur pranešti (9)
20,0%

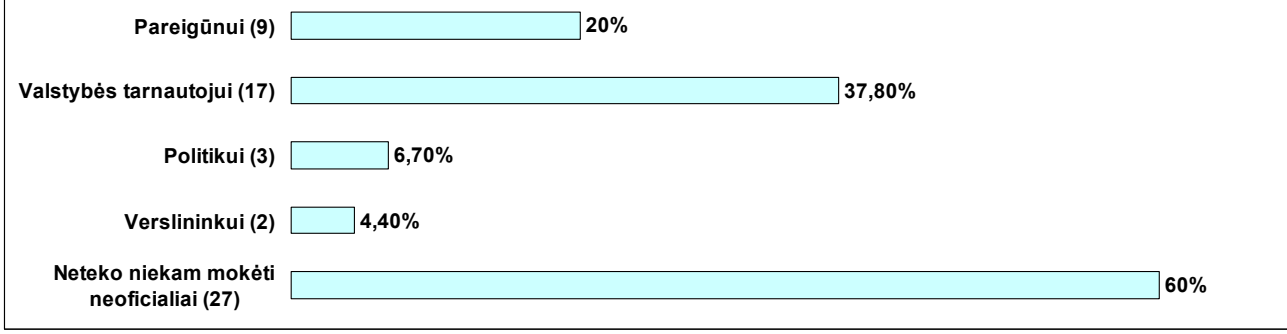
6. Ar praneštumėte apie korupcijos atvejį? (atsakė 44)

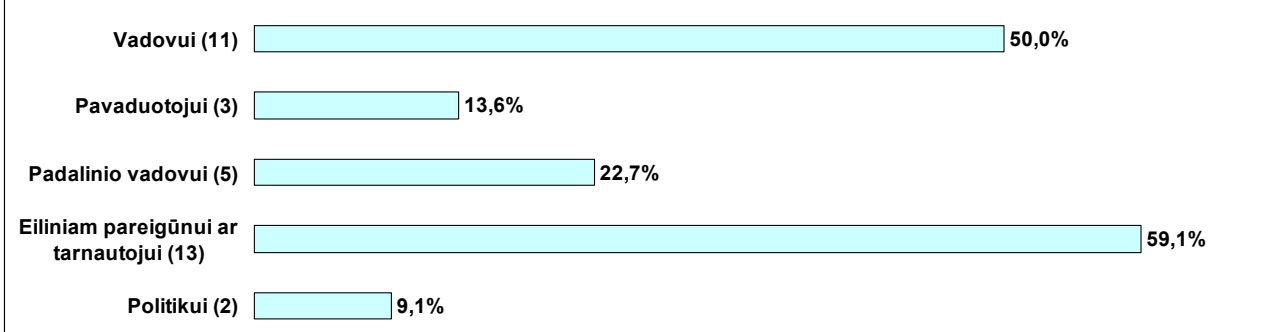
7. Ar liudytumėte teisme apie korumpuotą asmenį? (atsakė 44)

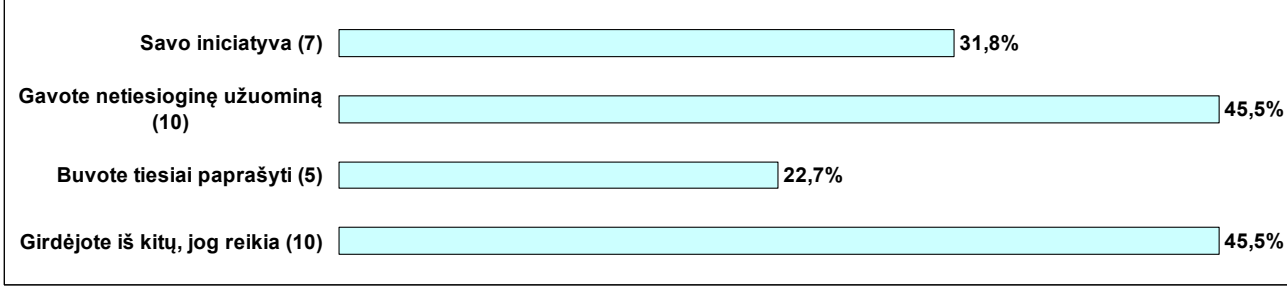
8. Ar teko neoficialiai mokėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, politikui, verslininkui? (atsakė 45)

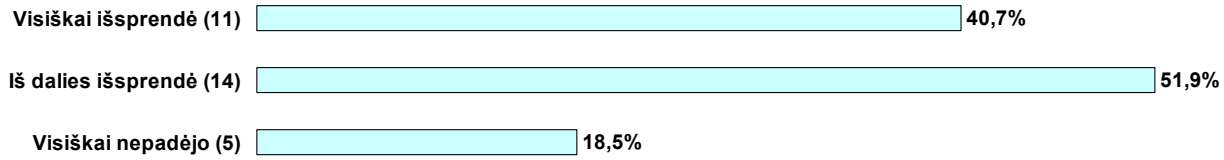
9. Kokio lygio asmeniui teko mokėti neoficialiai, duoti dovanų, atsiskaityti už pasalaugas? (jei ne - klausimą praleiskite) (atsakė 22)

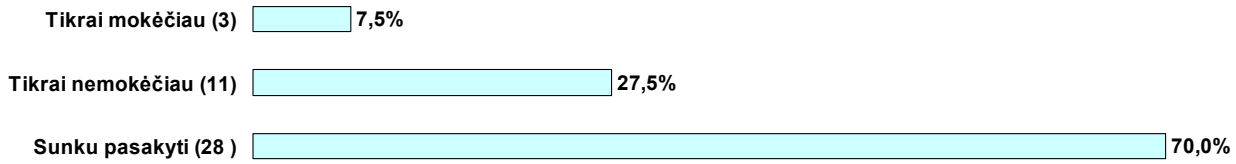
10. Kokiomis aplinkybėmis nutarėte neoficialiai atsilyginti? (jei tokio atvejo nebuvo - klausimą praleiskite) (atsakė 22)

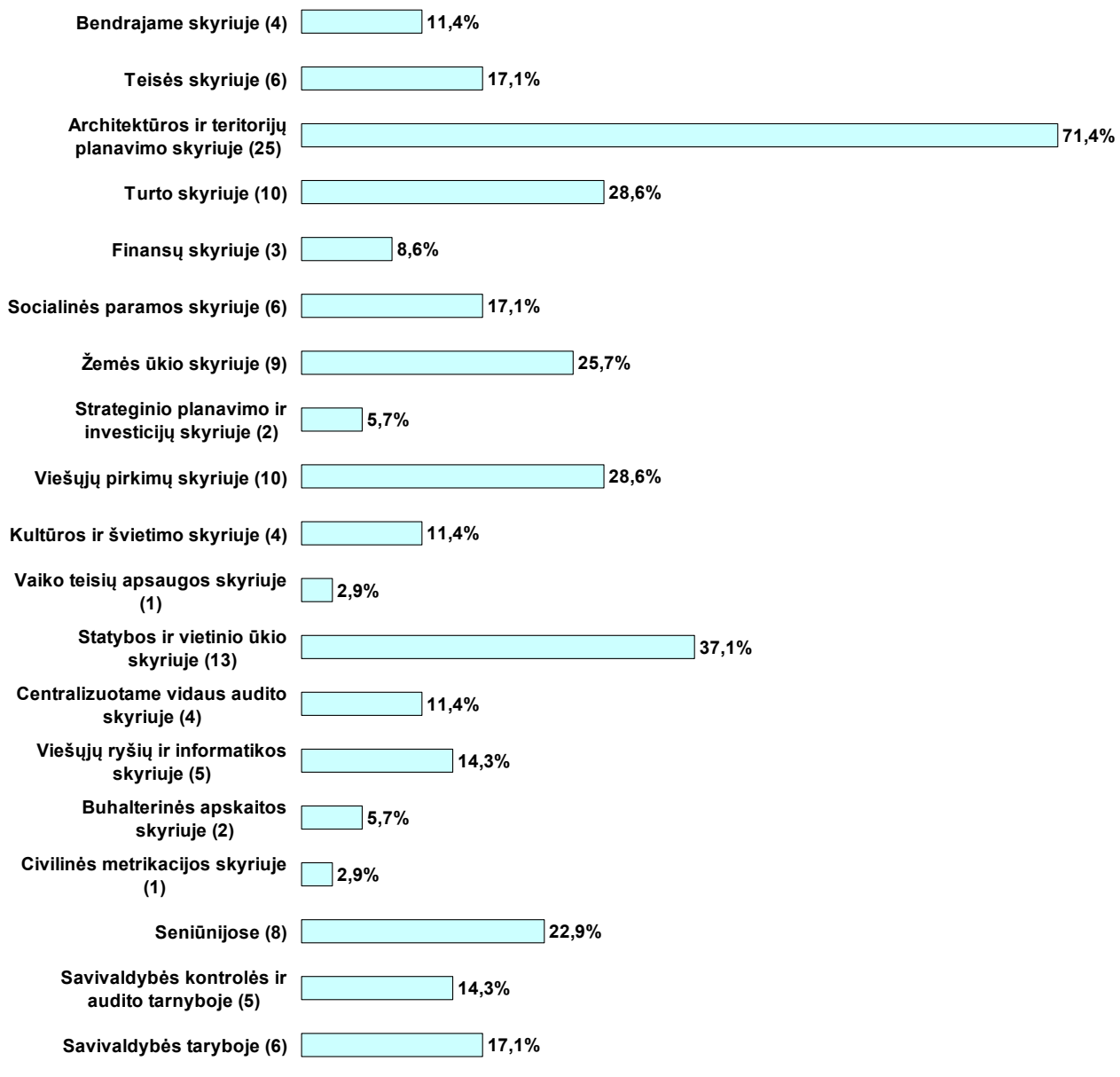
11. Ar neoficialus mokėjimas padėjo išspręsti problemą? (atsakė 27)

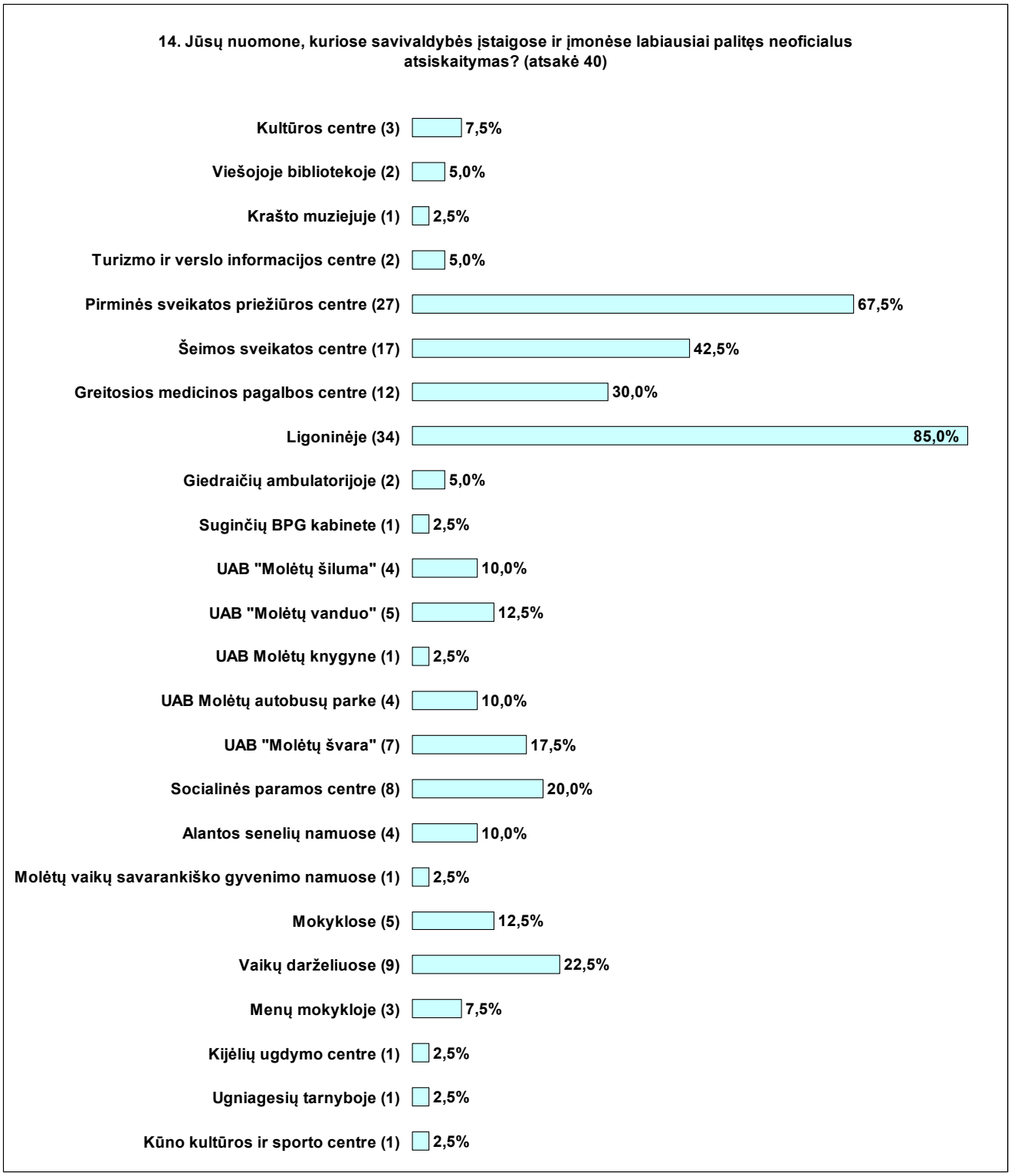

12. Ar ateityje neoficialiai mokėtumėte? (atsakė 40)

13. Jūsų nuomone, kuriuose Savivaldybė padaliniuose labiausiai paplitęs neoficialus atsiskaitymas (atsakė 35)

Apibendrinimas

Didelė dalis respondentų mano, jog korupcija aptinkama visose viešojo administravimo ir su viešomis paslaugomis susijusiose srityse, o daugiausiai jos apraiškų sveikatos apsaugoje (73,3 %) , savivaldoje (48.9 %) ir žemėtvarkoje (46,7%) . Vertindami korupcijos apraiškų sistemiškumą, 34,8% mano, jog korupcija įsigalėjusi visame viešajame sektoriuje, pavienių atvejų apraiškas Savivaldybėje ir jos padaliniuose nurodo 45,7%, valstybinėse įstaigose - 37 %. Tik 3% atsakė, jog korupcijos Molėtų rajone nėra, 7% mano, jog pavienių atvejų pasitaiko ir privačiose įmonėse. Pagrindinės priežastys –

per daug biurokratizuotos viešosios paslaugos (56,5%), per didelės pareigūnų ir valstybės tarnautojų galios (43,5%), taip pat svarbiomis priežastimis laikoma visuomenės aktyvumo stoka (41,3%) ir netobuli teisės aktai (34,8 %). Respondentų manymu, didžiausia atsakomybė dėl korupcijos paplitimo tenka pareigūnams ir valstybės tarnautojams (56,5 %), politikams (50 %), teisėsaugos institucijoms (41,3 %). 34,8 % apklaustųjų mano, jog už tai atsakingi visi rajono gyventojai.

Apklausos dalyviai nurodė, jog pagrindinę informaciją apie galimybę veikti prieš korumpuotus asmenis, gauna iš radijo ir televizijos (44,4%), spaudos (42,2 %) ir savivaldybės interneto svetainės (28,9 %). Gyventojai nusiteikimas priešintis korupcijai nevienareikšmis - praneštų apie korupcijos atvejį 34,1 %, dauguma – 54,5 % abejoja, prieš tai pasvarstytų – „ko gero praneščiau“, o 13,6 % korupciją toleruoja ir apie jos apraiškas nutylėtų. 31,4 % liudytų teisme, 47,7 dėl to neapsisprendę, o 25 % pasisakė, jog teisme neliudytų.

Dauguma respondentų (60 %) nurodė, jog neteko duoti kyšių ar kitaip neteisėtai atsilyginti., o 22 iš 46 į tokią situaciją buvo patekę, dauguma susidūrė su nesąžiningais valstybės tarnautojais, dažniausiai neoficialiai atsilygino eiliniams pareigūnams ar tarnautojams (59,1%) ir vadovams (50%). Pusė teigusių neoficialiai mokėję, nurodė, jog buvo girdėję iš kitų, jog atsilyginti reikia, arba gavo netiesioginę užuominą, 22,7 % nurodo buvo tiesiai paprašyti, 31,8 % veikė savo iniciatyva. Dauguma atvejų neoficialus atsilyginimas padėjo visiškai arba iš dalies išspręsti problemas, tačiau 18,5 % nurodė, jog tai buvo visiškai neveiksminga. Tik 7,5 % respondentų pasiryžę ir toliau neoficialiai atsilyginti.

Apklausos dalyviai mano, jog iš savivaldybės padalinių didžiausia korupcijos apraiškų grėsmė yra tuose, kurie susiję su leidimų išdavimu statyboms, jų priežiūra, lėšomis, tiesiogine investicine veikla ir turto valdymu – Architektūros ir teritorijų planavimo (71,4%), Statybos ir vietinio ūkio (37,1%), Viešųjų pirkimų ir Turto (28.6 %) skyriuose. Taip pat nemaža dalis nurodo Žemės ūkio skyrių (25,7 %), seniūnijas (22,9 %).

Iš savivaldybės įstaigų ir įmonių, respondentų nuomone, didžiausia korupcijos apraiškų galimybė yra sveikatos priežiūros įstaigose: ligoninei tenka 85% , Pirminės sveikatos priežiūros centrui – 67,5%, Šeimos sveikatos centrui – 42,5% visų atsakymų, Greitosios medicinos pagalbos centrui - 30%. Respondentai nurodė ir grėsmę socialinės bei ugdymo paskirties įstaigose: Socialinės paramos centre 20%, vaikų darželiuose 22,5 %.

Apklausoje dalyvavo 46 respondentai, tai yra 1,8 proc. rajono gyventojų.

Kadangi pusė respondentų nurodė patys nesusidūrę su korupcijos apraiškomis, apklausos rezultatai gali būti vertinami, kaip bendrosios gyventojų nuomonės tendencijos, įtakojamos įvairių informacijos šaltinių. Dažniausiai pasikartojantys atsakymai verti atidesnio Korupcijos prevencijos komisijos dėmesio rengiant tolesnės veiklos programas ir priemones.

Viešųjų ryšių ir informatikos skyrius